

Mishna Brachot 2: 5-8	משנה ברכות פרק ב משניות ה-ח
<p>(5) A bridegroom is exempt from reciting the <i>shema</i> from the first night until the end of the Sabbath, if he has not consummated the marriage. It happened that when Rabban Gamliel married he recited the <i>shema</i> on the first night. His disciples said to him, "Our master, have you not taught us that a bridegroom is exempt from the recital of the <i>shema</i>?" He replied to them, "I will not listen to you to remove from myself the Kingship of Heaven even for a moment."</p> <p>(6) [Rabban Gamliel] bathed on the first night after the death of his wife. His disciples said to him, "Have you not taught us, our master, that a mourner is forbidden to bathe?" He replied to them, "I am not like other men, I am very delicate."</p> <p>(7) When Tavi his slave died, he accepted condolences for him. His disciples said to him, "Have you not taught us, our master, that condolences are not accepted for slaves?" He replied to them, "My slave Tavi was not like other slaves; he was a good man."</p> <p>(8) If a bridegroom desires to recite the <i>shema</i> on the first night, he may do so. Rabban Shimon ben Gamliel says, Not everyone who desires to assume the name may do so.</p>	<p>[ה] חתן פטור מקריאת שמע בלילה הראשון עד מוצאי שבת אם לא עשה מעשה</p> <p>מעשה ברבן גמליאל שקרא בלילה הראשון שנשא</p> <p>אמרו לו תלמידיו לא למדתנו רבינו שחתן פטור מקריאת שמע בלילה הראשון</p> <p>אמר להם איני שומע לכם לבטל ממני מלכות שמים אפילו שעה אחת:</p> <p>[ו] רחץ לילה הראשון שמתה אשתו</p> <p>אמרו לו תלמידיו לא למדתנו רבינו שאבל אסור לרחוץ</p> <p>אמר להם איני כשאר כל אדם אסטניס אני:</p> <p>[ז] וכשמת טבי עבדו קבל עליו תנחומין</p> <p>אמרו לו תלמידיו לא למדתנו רבינו שאין מקבלין תנחומין על העבדים</p> <p>אמר להם אין טבי עבדי כשאר כל העבדים כשר היה:</p> <p>[ח] חתן אם רצה לקרות קריאת שמע לילה הראשון קורא</p> <p>רשב"ג אומר לא כל הרוצה ליטול את השם יטול:</p>

Babylonian Talmud Horayot 10a-b	תלמוד בבלי הוריות י' ע"א- ע"ב
<p>...as is illustrated in the case of R. Gamaliel and R. Joshua. They once traveled on board a ship. R. Gamaliel had with him some bread only, while R. Joshua had with him bread and flour. When R. Gamaliel's bread was consumed he depended on R. Joshua's flour.</p> <p>'Did you know', the former asked him, 'that we should be so much delayed that you brought flour with you?'</p> <p>The latter answered him, 'A certain star rises once in seventy years and leads the sailors astray, and I suspected it might rise and lead us astray.'</p> <p>'You possess so much knowledge', the former said to him, 'and yet must travel on board a ship!'</p> <p>The other replied, 'Rather than be surprised at me, marvel at two disciples you have on land, R. Eleazar Hisma and R. Johanan b. Gudgada, who are able to calculate how many drops there are in the sea, and yet have neither bread to eat nor raiment to put on!</p> <p>He decided to appoint them, and so when he landed he sent for them, but they did not come. He sent for them a second time and when they came he said to them, 'Do you imagine that I offer you rulership? It is servitude that I offer you; as it is said, "And they spoke to him saying: If thou wilt be a servant unto this people this day"'</p>	<p>כי הא דר' גמליאל ורבי יהושע הוו אזלי בספינתא, בהדי דר' גמליאל הוה פיתא, בהדי רבי יהושע הוה פיתא וסולתא, שלים פיתיה דר' גמליאל סמך אסולתיה דרבי יהושע.</p> <p>אמר ליה: מי הוה ידעת דהוה לן עכובא כולי האי דאיתית סולתא?</p> <p>אמר ליה: כוכב אחד לשבעים שנה עולה ומתעה את (הספינות) [הספנים], ואמרתי: שמא יעלה ויתעה [אותנו].</p> <p>אמר ליה: כל כך בידך ואתה עולה בספינה?</p> <p>א"ל: עד שאתה תמה עלי, תמה על שני תלמידים שיש לך ביבשה, רבי אלעזר חסמא ורבי יוחנן בן גודגדא, שיודעין לשער כמה טפות יש בים, ואין להם פת לאכול ולא בגד ללבוש!</p> <p>נתן דעתו להושיבם בראש. כשעלה, שלח להם ולא באו, חזר ושלח ובאו. אמר להם: כמדומין אתם ששררה אני נותן לכם? עבדות אני נותן לכם, שנאמר: (מלכים א' יב) "וידברו אליו לאמר אם היום תהיה עבד לעם הזה".</p>

Mishna Rosh Hashana 2:8-9	משנה ראש השנה פרק ב: משניות ח-ט
<p>Rabban Gamliel used to have images of the moon on a tablet and hanging on the wall of his upper chamber which he would show those unlearned and say: Did it look like this or this?</p> <p>It once happened that two [witnesses] came and testified: We saw it in the morning [of the twenty-ninth] in the east, and in the evening [of the thirtieth] in the west. Said Rabbi Yohanan ben Nuri: they are false witnesses!</p> <p>However, when they came to Yavnah, Rabban Gamliel accepted their testimony.</p> <p>On another occasion two witnesses came and testified: We saw it in its expected time [on the night preceding the thirtieth] but on the night of its intercalation [the thirty-first] it was not seen, and Rabban Gamliel accepted their testimony.</p> <p>Said Rabbi Dosa ben Harkinas: They are false witnesses! How can they testify that a woman has given birth when on the next day her belly is still between her teeth? Rabbi Yehoshua said to him: I see your words.</p> <p>Rabban Gamliel sent to him: I decree upon you that you come to me with your staff and money on the day which according to you will be Yom Kippur.</p> <p>Rabbi Akivah went and found him in great distress, he said to him, I can bring you proof that whatever Rabban Gamliel has done is valid for it says: "The following are God's appointed holy days that you will designate in their appointed times", -whether they are designated in their proper time, or not at their proper time, I have no holy days save these.</p> <p>He came to Rabbi Dosa ben Harkinas who said to him: If we question the ruling of the Bet Din of Rabban Gamliel we must question the ruling of every Bet Din from the times of Moshe up to the present day as it says: "And Moshe ascended with Aharon Nadav and Avihu, and the seventy elders of Israel" .</p>	<p>דמות צורות לבנות היו לו לרבן גמליאל בטבלא ובכותל בעלייתו שבהן מראה את ההדיוטות ואומר הכזה ראית או כזה</p> <p>מעשה שבאו שנים ואמרו ראינוהו שחרית במזרח וערבית במערב</p> <p>אמר רבי יוחנן בן נורי עדי שקר הם</p> <p>כשבאו ליבנה קיבלן רבן גמליאל</p> <p>ועוד באו שנים ואמרו ראינוהו בזמנו ובלי עבורו לא נראה וקבלן רבן גמליאל</p> <p>אמר רבי דוסא בן הרכינס עדי שקר הן היאך מעידים על האשה שילדה ולמחר כריסה בין שיניה?</p> <p>אמר לו ר' יהושע רואה אני את דבריך:</p> <p>שלח לו רבן גמליאל גוזרני עליך שתבא אצלי במקלך ובמעוטיך ביום הכפורים שחל להיות בחשבונך</p> <p>הלך ומצאו רבי עקיבא מיצר אמר לו יש לי ללמוד שכל מה שעשה רבן גמליאל עשוי שנאמר (ויקרא כ"ג) אלה מועדי ה' מקראי קודש אשר תקראו אתם בין בזמן בין שלא בזמן אין לי מועדות אלא אלו</p> <p>בא לו אצל רבי דוסא בן הרכינס אמר לו אם באין אנו לדון אחר בית דינו של רבן גמליאל צריכין אנו לדון אחר כל בית דין ובית דין שעמד מימות משה ועד עכשיו שנאמר (שמות כ"ד) ויעל משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל</p>

<p>Why weren't the names of the elders specified? To show that every group of three [sages], that form a Bet Din, is considered as the Bet Din of Moshe and Aharon</p> <p>He took his staff and his money and went to Yavneh to Rabban Gamliel on the day of Yom Kippur according to his calculation.</p> <p>Rabban Gamliel rose and kissed him on his head and said to him: Come in peace my master and my disciple, my master in wisdom and my disciple because you have accepted my words.</p>	<p>ולמה לא נתפרשו שמותן של זקנים אלא ללמד שכל שלשה ושלושה שעמדו בית דין על ישראל הרי הוא כבית דינו של משה</p> <p>נטל מקלו ומעותיו בידו והלך ליבנה אצל רבן גמליאל ביום שחל יום הכפורים להיות בחשבונו</p> <p>עמד רבן גמליאל ונשקו על ראשו אמר לו בוא בשלום רבי ותלמידי רבי בחכמה ותלמידי שקבלת דברי :</p>
---	---

4.

Babylonian Talmud Rosh Hashana 25a	תלמוד בבלי ראש השנה כה ע"א
<p>R. AKIBA WENT AND FOUND HIM IN GREAT DISTRESS. The question was asked, Who was in distress? Was R. Akiba in distress or was R. Joshua in distress? — Come and hear, since it has been taught: 'R. Akiba went and found R. Joshua while he was in great distress. He said to him, Master, why are you in distress? He replied: Akiba, it were better for a man to be on a sick-bed for twelve months than that such an injunction should be laid on him! He said to him, [Master,] will you allow me to tell you something which you yourself have taught me? He said to him, Speak. He then said to him: The text says, 'you', 'you', 'you', three times, to indicate that 'you' [may fix the festivals] even if you err inadvertently, 'you', even if you err deliberately, 'you', even if you are misled. He replied to him in these words: 'Akiba, you have comforted me, you have comforted me'.</p>	<p>הלך ומצאו ר' עקיבא מיצר כו'. איבעיא להו: מי מיצר? רבי עקיבא מיצר, או רבי יהושע מיצר? תא שמע, דתניא: הלך רבי עקיבא ומצאו לרבי יהושע כשהוא מיצר, אמר לו: [רבי,] מפני מה אתה מיצר? אמר לו: (רבי) עקיבא, ראוי לו שיפול למטה שנים עשר חדש ואל יגזור עליו גזירה זו. אמר לו: רבי, תרשיני לומר לפניך דבר אחד שלמדתני. — אמר לו: אמור. — אמר לו: הרי הוא אומר (ויקרא כג) אתם, אתם, אתם - שלש פעמים, אתם - אפילו שוגגין, אתם - אפילו מזידין, אתם - אפילו מוטעין. בלשון הזה אמר לו: עקיבא, נחמתני, נחמתני.</p>

Babylonian Talmud Rosh Hashana 25a-b	תלמוד בבלי ראש השנה כה ע"א ע"ב
<p>HE THEN WENT TO R. DOSA B. HARKINAS, etc. Our Rabbis taught: Why were not the names of these elders mentioned? So that a man should not say, Is So-and-so like Moses and Aaron? Is So-and-so like Nadab and Abihu? Is So-and-so like Eldad and Medad?</p> <p>Scripture also says, "And Samuel said to the people, It is the Lord that made Moses and Aaron" and it says [in the same passage], "And the Lord sent Jerubaal and Bedan and Jephthah and Samuel." Jerubaal is Gideon. Why is he called Jerubaal? Because he contended with Baal. Bedan is Samson. Why is he called Bedan? Because he came from Dan. Jephthah is Jephthah.</p> <p>It says also: "Moses and Aaron among his priests and Samuel among them that call on his name". [We see therefore that] the Scripture places three of the most questionable characters on the same level as three of the most estimable characters, to show that Jerubaal in his generation is like Moses in his generation, Bedan in his generation is like Aaron in his generation, Jephthah in his generation is like Samuel in his generation, [and] to teach you that the most worthless, once he has been appointed a leader of the community, is to be accounted like the mightiest of the mighty.</p>	<p>בא לו אצל רבי דוסא בן הורכינס כו'. תנו רבנן: למה לא נתפרשו שמותם של זקנים הללו - שלא יאמר אדם: פלוני כמשה ואהרן? פלוני כנדב ואביהוא? פלוני כאלדד ומידד?</p> <p>ואומר (שמואל א יב) "ויאמר שמואל אל העם ה' אשר עשה את משה ואת אהרן", ואומר (שמואל א יב) "וישלח ה' את ירבעל ואת בדן ואת יפתח ואת שמואל" - ירבעל - זה גדעון, ולמה נקרא שמו ירבעל - שעשה מריבה עם הבעל, בדן זה שמשון, ולמה נקרא שמו בדן - דאתי מדן, יפתח - כמשמעו.</p> <p>ואומר (תהלים צט) "משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו". שקל הכתוב שלשה קלי עולם כשלשה חמורי עולם, לומר לך: ירבעל בדורו - כמשה בדורו, בדן בדורו - כאהרן בדורו, יפתח בדורו - כשמואל בדורו. ללמדך שאפילו קל שבקלין ונתמנה פרנס על הצבור - הרי הוא כאביר שבאבירים</p>

Babylonian Talmud Rosh Hashana 25a	תלמוד בבלי ראש השנה כה ע"א
<p>It has been taught: Rabban Gamaliel said to the Sages: This formula has been handed down to me from the house of my father's father: Sometimes it [the moon] traverses [the heavens] by a long course and sometimes by a short course.</p> <p>R. Johanan said: What is the reason of the house of Rabbi? Because it is written, "Who appoints the moon for seasons, the sun knows its path". It is the sun which knows its path, but the moon does not know its path.</p> <p>R. Hiyya once saw the [old] moon in the heavens on the morning of the twenty-ninth day. He took a clod of earth and threw it at it, saying, Tonight we want to sanctify you, and are you still here! Go and hide yourself. Rabbi thereupon said to R. Hiyya, Go to En Tob and sanctify the month, and send me the watchword, 'David king of Israel is alive and vigorous'.</p>	<p>תניא, אמר להם רבן גמליאל לחכמים: כך מקובלני מבית אבי אבא: פעמים שבא בארוכה, ופעמים שבא בקצרה.</p> <p>אמר רבי יוחנן: מאי טעמא דבי רבי - דכתיב (תהלים קד) "עשה ירח למועדים שמש ידע מבואו" - שמש הוא דידע מבואו, ירח לא ידע מבואו.</p> <p>רבי חייא חזייה לסיהרא דהוה קאי בצפרא דעשרים ותשעה, שקל קלא פתק ביה, אמר: לאורתא בעינן לקדושי כך, ואת קיימת הכא? זיל איכסי!</p> <p>אמר ליה רבי לרבי חייא: זיל לעין טב וקדשיה לירחא, ושלח לי סימנא: דוד מלך ישראל חי וקים.</p>

Rashi's commentary to the Talmud	רש"י על התלמוד
<p>David King of Israel- was likened to the moon as it says " His seed will be forever and his throne is like the sun before Me, like the moon, which is established forever."</p>	<p>דוד מלך ישראל - נמשל כלבנה, שנאמר בו (תהלים פט) "כסאו כשמש נגדי כירח יכון עולם".</p>

<p>Bavli, Berachot 27b</p>	<p>תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כז עמוד ב</p>
<p>It is related that a certain disciple came before R. Joshua and asked him, Is the evening Tefillah compulsory or optional? He replied: It is optional.</p> <p>He then presented himself before Rabban Gamaliel and asked him: Is the evening Tefillah compulsory or optional? He replied: It is compulsory.</p> <p>But, he said, did not R. Joshua tell me that it is optional?</p> <p>He said: Wait till the warriors enter the Beth ha-Midrash.</p> <p>When the warriors came in, someone rose and inquired, Is the evening Tefillah compulsory or optional?</p> <p>Rabban Gamaliel replied: It is compulsory. Said Rabban Gamaliel to the Sages: Is there anyone who disputes this?</p> <p>R. Joshua replied to him: No.</p> <p>He said to him: Did they not report you to me as saying that it is optional?</p> <p>He then went on: Joshua, stand up and let them testify against you!</p> <p>....</p> <p>And that disciple was R. Simeon b. Yohai.</p>	<p>תנו רבנן : מעשה בתלמיד אחד שבא לפני רבי יהושע, אמר לו : תפלת ערבית רשות או חובה ? אמר ליה : רשות. בא לפני רבן גמליאל, אמר לו : תפלת ערבית רשות או חובה ? אמר לו : חובה. אמר לו : והלא רבי יהושע אמר לי רשות ! אמר לו : המתן עד שיכנסו בעלי תריסין לבית המדרש. כשנכנסו בעלי תריסין, עמד השואל ושאל : תפלת ערבית רשות או חובה ? אמר לו רבן גמליאל : חובה. אמר להם רבן גמליאל לחכמים : כלום יש אדם שחולק בדבר זה ? אמר ליה רבי יהושע : לאו. אמר לו : והלא משמך אמרו לי רשות ! אמר ליה : יהושע, עמוד על רגליך ויעידו בך ! ...</p> <p>ואותו תלמיד - רבי שמעון בן יוחאי הוה.</p>